

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Ideological

مسائل ایدئولوژیک

سیدهاشم سدید

۲۳ می ۲۰۱۷

هیچ کدام قابل باور نیستند!

۲

در صحبت پیشین که صحبتی بود به اجمال، یک سلسله مطالب را طوری که لازم بود مورد تجزیه و تحلیل قرار ندادم. در صحبت های دینی، در واقع در هر صحبتی بدیع و مجرد (انتزاعی و ذهنی) و تحلیلی - فلسفی - دینی، آنجا که صحبت به احکام دو گانه، گاهی هم چند گانه، مانند مثبت و منفی و ممتنع یا شدنی و ناشدنی و قسماً شدنی و قسماً ناشدنی یا بود و نبود یا هست و نیست یا صحیح و غلط و بخشی صحیح و بخشی غلط و یا... قابل تقسیم هستند، اساس و اصل کار این است که برای تثبیت چگونگی مطالب به کوچک ترین اجزای آفرینشگر و تنظیم و تعدیل کننده اشیا یا مطالب و یا قضایای مورد صحبت باید توجه شود و هر جزء در جای خود بیان گردد. عدم توجه به این نکته گاهی اوقات سبب می شود که نه تنها در ذهن خواننده های ذهن و تیزهوش سوالاتی پیدا شوند، بلکه بعضاً دامنه گفت و گو ها هم میان موافقان و مخالفان حاصل مورد مناقشه یک بحث آنقدر ادامه پیدا کند که هم موجب ضیاع وقت گردد و هم، در برخی مواقع موجب تکدر خاطر ها شوند.

بنابراین برای هر انسان قلم به دستی که قصد تحلیل یک سخن یا مطلب و قضیه ذهنی - فلسفی - دینی یا انتزاعی و مجرد را دارد سزاوار است تا حداکثر کوشش به خرج بدهد که در همان یک نوشته به تمام زوایای مطلب مورد بحث بپردازد و آن ها را یک به یک مورد مذاقه و ملاحظه قرار داده جایی برای بحث زیادی و غیرضروری باقی نگذارد.

شاید برخی ها، مثل نگارنده بعضاً عذر داشته یا بهانه هائی بیاورند، اما بهتر خواهد بود تا چنین انسان هائی هم ساعت - نیم ساعتی بیشتر حوصله کنند و نوشته های شان را با دقت بیشتر تکمیل نموده برای نشر ارسال کنند. یک روز دیر تر، ولی نکوتر، بهتر!

بحث من پیرامون جدا سازی آسمان ها و زمین در نوشته قبلی نه ادامه یافت و نه تکمیل شد. در این مورد چهار نکته قابل یادآوری بود که اینک آن ها را به تفحص می گیرم:

مسأله اول این است که چرا زمین با آسمان ها چسبیده بود؟ باور همه انسان های دینی - مذهبی این است که، خدا که آفریننده همه هستی است، هم حکیم است و هم علیم. یعنی علم و آگاهی خدا که هم علیم است و هم حکیم و بصیر و خبیر، محیط بر جمیع اشیا و افعال و اعمال جمیع مخلوقات خدا در گذشته و حال و آینده می باشد و به همین دلیل

بنا را بر آن می گذارند که در هیچ حالتی و هیچ گاهی هیچ چیزی از نظر خدا پنهان نیست و پنهان نخواهد بود. خدا از قبل می داند که آخر کار کدام شخص و کدام عمل چگونه خواهد بود و چگونه خواهد شد...

اگر قضیه چنین است، که مطابق به نصوص قرآن باید همینطور باشد، آیا خدا، وقتی زمین و آسمان ها را به وجود آورد، نمی دانست که روزی ضرورت جدا کردن زمین از آسمان ها احساس خواهد شد و مطابق این علم ازلی و ابدی زمین را قبل از آن که در آینده مجبور به جدا کردن آن از آسمان ها شود، جدا از هم می آفرید؟ اصلاح یک کار، که قبلاً به انجام رسیده باشد، دلیلی است برای وجود اشتباه و عیب در آن کار. این اشتباه از که سر زده بود؟ اعتقاد همه گروه های مسلمان بر این است که خدا میراء از سهو و خطاء و اشتباه است و هر کاری که خدا انجام می دهد، کاری است بی عیب و بی نقص.

چنین تصویری ما را به این اندیشه و اداری می سازد تا فرض را بر آن بگذاریم که پس دست دیگری غیر از خدا در کار آفرینش، یا به تنهایی و یا همراه با خدا، دخیل بوده است. آیا کسی دیگر، غیر از خدا آسمان ها و زمین را با آن وضع منقلب و قابل تغییر آفریده بود؟

اگر چنین باشد، پس در آفرینش کسی با خدا شریک بوده است، طوری که در دین زردشت دو موجود یکی به آفرینش هر آن چیزی که نیکو و زیبا و مفید است و دیگری در آفرینش هر آن چیزی که زشت و بی ریخت و مضر می باشد، دست دارند!

اگر چنین است سخن گفتن و تصور از وحدانیت خدا شبهه ناک می شود؛ و اگر چنین نیست، پس عیبی در کار خدا بوده که بعد از زمانی به آن پی برده و به اصلاح آن پرداخته است. چهار نظریه می تواند در این رابطه عرض وجود کند:

- یکی؛ اشتباهی صورت گرفته است و چون غیر از خدا آفریننده دیگری متصور نیست، پس این اشتباه از خدا سر زده است.
- دو؛ خدا این اشتباه را در موقع آفرینش زمین و آسمان ها متوجه نشده است؛ که این امر مخالف صفات بصیرت و حکمت و خبرت و علمیت خدا است: و هو الحکیم الخبیر؛ و هو السميع البصیر؛ و هو بکل شیء علیم.
- سه؛ متوجه شده است، اما یا از کم حوصلگی یا از تنبلی و یا از سر بی غم باشی و کار امروز را به فردا انداختن، کار اصلاح اشتباه وارده را از امروز به فردا انداخته است؛ که با تعاریفی که از خدا داریم چنین تصویری اصلاً سازگار نیست.
- و چهار؛ کسی دیگری مرتکب چنین اشتباهی شده است و اگر این طور باشد ناچار باید شریکی در کار خدا، با آن که چنین تصویری کفر مطلق است، وجود داشته باشد...

عقل خدا داد من نگارنده غیر از این چهار دلیل برای آفرینش به هم چسبیده آسمان ها با زمین در اول، و جدا سازی آن ها در فرصتی در آینده دلیل دیگری نمی تواند پیدا کند. امید جناب مولانا صاحب در این باب، اگر چیزی برای گفتن دارند، ما را کمک کنند.

صرف نظر از بحث بالا؛ در نوشته قبلی در آیت ۳۰ سوره انبیاء مشاهده کردیم که قرآن از هفت آسمان و یک زمین صحبت می کند!

در آیت ۱۲ سوره طلاق، اما صحبت به جای یک زمین از هفت زمین است: "اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ..." معنی فارسی آیت مذکور این است: "خدا آن کسی است که هفت آسمان و مانند آن ها زمین را آفرید..."

همه مفسرین را عقیده بر آن است که مراد از "مثلن" مثلث عددی است، نه مثلث در آفرینش و مثلث در موادی که در ساختمان آن ها به کار رفته است و یا شکل و حجم و بزرگی و کوچکی و زشتی و زیبایی و... زمین ها و آسمان ها.

از نظر معرفت و شناخت و تجربه های عینی و عملی بشری نیز، چون زمین از حیث شکل و ساختمان و موادی که در ساختمان آن به کار رفته است، مانند آسمان نیست؛ "مثلن" نمی تواند مثلث مادی و شکلی یا کیفی و کمی باشد. بنابراین همه مفسرین قرآن "مثلن" را از نظر عدد و به تعداد آسمان ها، هفت زمین ترجمه و تفسیر نموده اند. و تعدادی از بزرگان دینی در دعا ها یا در بحث هائی که در رابطه پیدایش زمین و آسمان داشته اند، بار ها کلمه "ارضین" را استعمال نموده اند که گواه بر وجود هفت زمین نظر به آنچه در آیت فوق - آیت ۱۲ سوره طلاق - آمده است، می باشد.

در مقاله ای در گوگل خواندم که کلمه "ارض"، یعنی زمین ۴۶۱ بار در قرآن آمده است و همیشه به شکل مفرد بوده است. تنها جا هائی که زمین به شکل جمع به کار رفته است، علاوه بر آیت ۱۲ سوره طلاق، برخی دعا ها، از جمله یکی از دعا های قنوت می باشد که عبارت است از:

"لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْحَلِيمُ الْكَرِيمُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ سُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَ رَبِّ الْأَرْضِينَ السَّبْعِ وَ مَا فِيهِنَّ وَ مَا بَيْنَهُنَّ وَ رَبِّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ."

علت وجود این تضاد یا تخالف، و تضاد ها و تخالف های دیگر در قرآن، که کامل ترین کتاب های دینی ادیان سامی فرض شده است در چیست؟ آیا این کتاب واقعا کلام آفریدگارِ علیم حکیم بصیرِ قدیرِ خبیر... است؟!

۲۰۱۷/۰۵/۲۱